

COMISIA DE EVALUARE A JUDECĂTORILOR
JUDICIAL VETTING COMMISSION
str. Alexei Mateevici 75, mun. Chișinău,
MD-2009, Republica Moldova
+373 22 820 882 | +373 60 246 352
secretariat@vettingmd.eu | www.vettingmd.eu

RAPORT DE EVALUARE

aprobat conform articolului 40

din Regulamentul de organizare și funcționare

ANDREI CAȘCAVAL

candidat la funcția de judecător al Curții de Apel Centru

subiect al evaluării conform articolului 3 alin. (1) din Legea nr. 252/2023

12 iunie 2025

Cuprins

I. Introducere	3
II. Subiectul evaluării.....	3
III. Criteriile de evaluare	4
IV. Procedura de evaluare	6
V. Analiza	8
A. Potențiala avere inexplicabilă (2014 și 2015)	8
B. Potențiale încălcări de etică în legătură cu deciziile emise de subiect.....	9
VI. Concluzia	11
VII. Acțiuni ulterioare și publicarea.....	11

Completul de evaluare B al Comisiei (în continuare „Comisia”), instituită prin Legea nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție, exercitându-și atribuțiile potrivit Legii nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative (în continuare „Legea nr. 252/2023”) a deliberat la 9 iunie 2025 și a aprobat următorul raport la 12 iunie 2025. Membrii care au participat la aprobarea raportului au fost:

1. Scott BALES
2. Willem BROUWER
3. Iurie GAȚCAN

Comisia a elaborat acest raport de evaluare pe baza activității sale de colectare și revizuire a informațiilor, a explicațiilor subiectului și a deliberărilor ulterioare.

I. Introducere

1. Prezentul raport îl vizează pe dl Andrei Cașcaval (în continuare „subiect”), candidat la funcția de judecător al Curții de Apel Centru.
2. Comisia a desfășurat evaluarea în conformitate cu Legea nr. 252/2023 și cu Regulamentul de organizare și funcționare al Comisiei de evaluare (în continuare „Regulament”).
3. Comisia a conchis că subiectul corespunde criteriilor stabilite de Legea nr. 252/2023.

II. Subiectul evaluării

4. Subiectul este judecător la Judecătoria Anenii Noi din decembrie 2019. În iunie 2024, acesta a fost transferat temporar la Curtea de Apel Centru. Până la 27 decembrie 2024 această instanță era denumită Curtea de Apel Chișinău.
5. Anterior, subiectul a fost asistent judiciar la Curtea Supremă de Justiție (2013-2019) și la Judecătoria Buiucani, Chișinău (2012-2013). Între 2010 și 2012, acesta a activat în calitate de consultant la Judecătoria Buiucani, Chișinău, iar în perioada 2009-2010 a fost traducător la aceeași instanță. Înainte de aceasta, subiectul a lucrat ca jurist la două entități juridice (2005-2009) și ca grefier la Judecătoria Centru, Chișinău (1997-2003).
6. Subiectul a obținut o diplomă de licență în drept în 2003 la Academia de Drept din Moldova.

III. Criteriile de evaluare

7. Potrivit articolului 11 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Comisia evaluează integritatea etică și financiară a subiectului.

8. Articolul 11 alineatul (2) din Legea nr. 252/2023 stabilește că un subiect:

„[...] nu corespunde cerințelor de integritate etică dacă Comisia de evaluare a stabilit că:

a) în ultimii 5 ani, a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor sau, după caz, a procurorilor, precum și dacă a avut un comportament arbitrar sau a emis acte arbitrare, în ultimii 10 ani, contrare normelor imperative ale legii, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilise, anterior adoptării actului, că o decizie similară a fost contrară Convenției Europene pentru Drepturile Omului;

b) în ultimii 10 ani, a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese care afectează funcția deținută.”

9. Articolul 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 prevede că un subiect:

„[...] nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia de evaluare are dubii serioase determinate de faptul că:

a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023;

b) în ultimii 10 ani, a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie, în cuantumul stabilit de către Guvern pentru anul 2023.”

10. Normele de etică și de conduită profesională aplicabile judecătorilor în perioada relevantă erau reglementate de:

- a. Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului;
- b. Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor;
- c. Codul de etică și conduită profesională al judecătorului nr. 8 din 11 septembrie 2015 aprobat prin Hotărârea Adunării generale a judecătorilor;
- d. Codul de etică al judecătorului aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 366/15 din 29 noiembrie 2007;

- e. Ghidul integrității judecătorilor nr. 318/16 din 3 iulie 2018 aprobat de Consiliul Superior al Magistraturii.
11. Salariul mediu pe economie pentru anul 2023 a fost de 11.700 MDL. Astfel, pragul de 20 de salarii medii este de 234.000 MDL, iar pragul de cinci salarii medii este de 58.500 MDL.
 12. Articolul 11 alin. (4) din Legea nr. 252/2023 stabilește competența Comisiei de a verifica diverse aspecte referitoare la evaluarea integrității financiare a subiectului, inclusiv achitarea impozitelor, respectarea regimului juridic al declarării averii și intereselor personale, precum și modul de dobândire a averii.
 13. Potrivit articolului 11 alin. (5) din Legea nr. 252/2023, în procesul evaluării integrității financiare a subiectului, Comisia ia în considerare inclusiv averea, cheltuielile și veniturile persoanelor apropiate, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și ale persoanelor indicate la articolul 33 alineatele (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 privind Autoritatea Națională de Integritate.
 14. În procesul evaluării conformității unui subiect cu criteriile de integritate etică și financiară, Comisia aplică prevederile și regimul juridic în vigoare la momentul comiterii faptelor sau emiterii actelor relevante.
 15. În conformitate cu articolul 11 alin. (2) din Legea nr. 252/2023, un subiect nu corespunde criteriului de integritate etică dacă Comisia stabilește existența situațiilor prevăzute de alineatul respectiv. Potrivit articolului 11 alin. (3) din Legea nr. 252/2023, Comisia stabilește că un subiect nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă are dubii serioase determinate de faptele care sunt considerate încălcări ale criteriilor de evaluare. Comisia nu poate aplica termenul „dubii serioase” fără a lua în considerare textul care îl însoțește, *i.e.* „determinate de faptul că”. Teza în discuție sugerează că Comisia trebuie să stabilească „faptul” că o anumită conduită a avut loc.
 16. Referitor la standardul de probă „dubii serioase” aplicat în contextul procedurii de *vetting*, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a menționat că definirea standardelor de probă implică în mod inevitabil utilizarea unor texte flexibile. Potrivit Curții, Consiliul Superior al Magistraturii poate decide nepromovarea evaluării doar dacă raportul examinat conține „dovezile care confirmă” că subiectul evaluat nu corespunde unuia sau mai multor criterii de integritate. Textul „confirmă” sugerează o certitudine cu privire la neîntrunirea de către subiect a criteriilor legale. Astfel, comparând expresia „dubii serioase” cu textul „dovezile care confirmă”, Curtea a considerat că primul implică mai curând o

probabilitate ridicată, fără a se ridica la nivelul certitudinii (Decizia Curții Constituționale nr. 2 din 16 februarie 2025, §§ 99, 101).

17. În situația în care Comisia are dubii întemeiate referitoare la anumite fapte care ar putea conduce la nepromovarea evaluării, subiectul va avea posibilitatea să se opună acestor constatări și să prezinte argumente în apărarea sa, în conformitate cu articolul 16 alin. (1) din Legea nr. 252/2023. Punând în balanță toate probele și informațiile acumulate în cadrul procedurii, Comisia va adopta o soluție.

IV. Procedura de evaluare

18. La 26 decembrie 2024, pe baza articolului 12 alin. (1) din Legea nr.252/2023, Comisia a recepționat de la Consiliul Superior al Magistraturii informația care a inclus candidatura subiectului pentru funcția de judecător la Curtea de Apel Centru.
19. La 13 ianuarie 2025, Comisia a notificat subiectul și i-a solicitat să completeze și să returneze un chestionar de etică și declarațiile prevăzute la articolul 12 alin. (3) din Legea nr. 252/2023 în termen de 10 zile de la data notificării (în continuare, denumite „declarația pentru ultimii cinci ani”). La 22 ianuarie 2025, subiectul a returnat declarația pentru ultimii cinci ani și chestionarul completate.
20. La 6 februarie 2025, Comisia a notificat subiectul că dosarul său de evaluare a fost repartizat aleatoriu Completului B din care fac parte membrii Scott Bales, Willem Brouwer și Iurie Gațcan. De asemenea, subiectul a fost informat despre dreptul de a solicita în scris și în cel mai scurt timp posibil recuzarea membrilor.
21. Având în vedere că legea stabilește perioade de evaluare diferite pentru criteriile de integritate etică și financiară citate mai sus, Comisia a evaluat conformitatea cu aceste criterii în ultimii cinci, 10 și, respectiv, 12 ani. Având în vedere că declarațiile fiscale și, după caz, declarațiile de avere și interese personale se depun la început de an pentru întregul an precedent, pentru criteriul de integritate financiară, perioada de evaluare a inclus 2013-2024 și 2015-2024. Pentru criteriile de integritate etică, perioada de evaluare a inclus ultimii cinci sau, respectiv, 10 ani, calculați în mod regresiv din prima zi anterioară datei notificării.
22. În ultimii 12 ani din perioada de evaluare, subiectul a avut obligația de a depune declarații, atât în conformitate cu Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, cât și în conformitate cu Legea nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății pentru persoanele cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a

unor persoane cu funcții de conducere. Soția subiectului a avut, de asemenea, obligația de a depune declarații în ultimii șapte ani din perioada de evaluare.

23. Comisia a solicitat și a obținut informații din numeroase surse. Nicio sursă nu a informat Comisia despre evoluții ulterioare sau eventuale corectări ale informațiilor furnizate. Sursele solicitate să prezinte informații despre subiect au inclus Procuratura Generală, Procuratura Anticorupție (în continuare „PA”), Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale (în continuare „PCCOCS”), Ministerul Afacerilor Interne, Centrul Național Anticorupție (în continuare „CNA”), Autoritatea Națională de Integritate (în continuare „ANI”), Serviciul Fiscal de Stat, Casa Națională de Asigurări Sociale, Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, bănci (Eximbank S.A., Moldincombank S.A., MAIB S.A., BCR Chișinău S.A., Victoriabank S.A., OTP Bank S.A., Banca Socială S.A.), Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, și Agenția Servicii Publice (în continuare „ASP”). De asemenea, Comisia a obținut informații de la alte instituții publice și entități private, surse deschise precum rețelele de socializare și articolele jurnalistice de investigație. Au fost primite două petiții de la două companii. Acestea au fost incluse în dosarul de evaluare. Toate informațiile primite au fost verificate minuțios din punctul de vedere al corectitudinii și al relevanței.
24. Înainte de aprobarea raportului, Comisia le-a solicitat Procuraturii Generale, PA, PCCOCS și CNA să confirme că nu au existat modificări în răspunsurile anterioare. PCCOCS, CNA și PA au răspuns, însă Procuratura Generală nu a răspuns în termenul prevăzut de Legea nr. 252/2023.
25. La 28 martie 2025, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații adiționale, până la 8 aprilie 2025 (în continuare „prima rundă de întrebări”). Subiectul a prezentat răspunsuri și documente în termenul stabilit.
26. La 15 aprilie 2025, în vederea clarificării unor aspecte, Comisia i-a solicitat subiectului să prezinte informații adiționale, până la 23 aprilie 2025 (în continuare „runda a doua de întrebări”). Subiectul a prezentat răspunsuri și documente în termenul stabilit.
27. La 30 mai 2025, Comisia a notificat subiectul că, pe baza informațiilor colectate și analizate, nu a constatat dubii cu privire la corespunderea acestuia cu criteriile de integritate. Subiectului i-a fost transmisă o notificare scrisă cu privire la desfășurarea audierii. Notificarea menționa că, în cazul în care subiectul refuză să participe, dar confirmă exactitatea informațiilor prezentate anterior, Comisia va aproba, în absența unor noi informații sau evoluții, un raport cu propunerea de promovare a evaluării. De asemenea, subiectul a fost

informat că raportul de evaluare poate conține și alte aspecte care au fost considerate în timpul evaluării.

28. În conformitate cu articolul 39 alin. (4) din Regulament, subiectul a solicitat și a primit acces la toate materialele din dosarul de evaluare la 3 iunie 2025.
29. La 9 iunie 2025, Comisia a organizat o audiere publică. În cadrul audierii, subiectul a reafirmat acuratețea răspunsurilor sale din declarația pentru ultimii cinci ani și din chestionarul de etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile oferite anterior.

V. Analiza

30. În această secțiune sunt analizate faptele relevante și motivele care stau la baza concluziei Comisiei.
31. Pe baza informațiilor colectate, Comisia a analizat și, după caz, a solicitat clarificări suplimentare cu privire la aspectele care, în urma examinării inițiale, au ridicat dubii cu privire la respectarea criteriilor stabilite de lege:
 - a. potențiala diferență între avere, cheltuieli și venituri (în continuare „avere nejustificată sau inexplicabilă” pentru 2014 și 2015;
 - b. potențiale încălcări de etică în legătură cu deciziile judiciare emise de subiect.

A. Potențiala avere inexplicabilă (2014 și 2015)

32. În analiza veniturilor și cheltuielilor gospodăriei subiectului, Comisia a identificat potențiale diferențe între fluxurile financiare de intrare și cele de ieșire (solduri negative) pentru doar doi ani: -4.127 MDL în 2014 și -12.191 MDL în 2015, formând astfel o avere inexplicabilă totală de -16.318 MDL.
33. În evaluarea averii inexplicabile a subiectului, Comisia a examinat, de asemenea, prețul de achiziție potențial subestimat al Toyota Auris, a/f 2016.

Achiziția de către soția subiectului a unui vehicul la un preț potențial subestimat

34. Pe baza informațiilor de la ASP, vehiculul Toyota Auris, a/f 2016, a fost importat la 21 februarie 2021, de către o terță parte, cu valoarea în vamă declarată de 130.000 MDL și taxele de import suplimentare de 26.911 MDL. La 21 aprilie 2021, soția subiectului a achiziționat vehiculul la un preț contractual de 75.000 MDL (aproximativ 3.500 EUR). În declarațiile ANI pentru 2021-2024, subiectul a declarat vehiculul cu valoarea de 11.300 EUR. Conform datelor de pe piața online 999.md, vehicule similare ca model, an de fabricație și specificații tehnice au fost vândute în aprilie 2025 pentru un preț mediu de 12.380 EUR.

35. Comisia a întrebat subiectul cu privire la prețul real de achiziție și despre motivele pentru indicarea unui preț redus în contract. Ca răspuns la prima rundă de întrebări (Întrebarea 20, literele a, b), subiectul a declarat că prețul real de cumpărare a fost cel declarat în declarațiile anuale către ANI. Acesta a prezentat o recipisă semnată de cumpărător care confirmă plata sumei de 11.300 EUR. Subiectul a explicat că vânzătorul a insistat să indice un preț mai mic în contract. Răspunsul său exact este următorul:

„În contractul de vânzare-cumpărare a fost indicat un preț mai mic la insistența vânzătorului (la tranzacție a asistat soția, care nu avea experiență de acest gen, și vânzătorul). La întrebarea soției de ce nu se indică prețul real, vânzătorul a invocat evitarea unor chestiuni personale, familiare. În acest caz, pentru a nu eșua tranzacția și a-și procura automobilul dorit, soția a acceptat cu condiția întocmirii unei recipise.”

36. Având în vedere informațiile disponibile și explicațiile subiectului, se aplică mai multe circumstanțe atenuante cu privire la prețul subestimat menționat în contract:

- a. subiectul a dezvăluit valoarea reală a vehiculului în declarațiile anuale către ANI;
- b. valoarea declarată corespunde prețului mediu de piață al vehiculelor similare în ceea ce privește modelul și anul de fabricație;
- c. subiectul a informat Comisia cu privire la prețul real de cumpărare și a prezentat o recipisă care confirmă plata integrală. Explicațiile sale sunt coerente cu refuzul vânzătorului de a reflecta prețul real în contract și cu decizia soției subiectului de a achiziționa vehiculul în acele condiții;
- d. deși includerea unui preț redus în contractul de vânzare-cumpărare este posibil să fi facilitat neplata de către vânzător a impozitului pe venit, sub formă de creștere de capital, această conduită nu atinge nivelul unei încălcări grave a normelor de etică, prevăzute la articolul 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

37. Având în vedere cele susmenționate, chiar dacă soldul negativ total identificat pentru 2014 și 2015 (a se vedea § 32 de mai sus) ar fi tratat ca o avere nejustificată, acesta nu ar depăși pragul de 234.000 MDL, potrivit articolului 11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023. În consecință, Comisia nu a solicitat explicații suplimentare cu privire la acest aspect.

B. Potențiale încălcări de etică în legătură cu deciziile emise de subiect

38. Comisia a primit două petiții în care se contestau deciziile emise de subiect. În urma analizei cauzelor, Comisia constată că, în general, petițiile reflectă nemulțumirea față de soluțiile pronunțate decât dovezi ale unei abateri de ordin

etic. Totuși, o cauză a fost analizată suplimentar pentru potențiale încălcări de etică.

Cauza SRL A.

39. Această cauză implică banca MAIB, care a acordat SRL A. împrumuturi în valoare totală de 3 milioane USD și 5.7 milioane MDL, garantate cu gaj și ipotecă. După ce debitorul a intrat în incapacitate de plată, banca a inițiat proceduri pentru a recupera datoria. Între timp, un alt creditor a inițiat procedura de insolabilitate a debitorului. Deși banca a depus o creanță în valoare de 64 milioane MDL, administratorul insolabilității a respins-o.
40. Respingerea s-a bazat pe un raport de expertiză extrajudiciară, comandat de debitor, care susținea că banca a cauzat daune de aproximativ 102 milioane MDL. Folosind acest raport, debitorul a compensat unilateral presupusa sa pretenție împotriva băncii, transformându-se efectiv într-un creditor al băncii cu un sold de 37.5 milioane MDL.
41. Banca a contestat compensarea în fața instanței de insolabilitate, susținând că raportul de expertiză extrajudiciară a formulat în mod necorespunzător concluzii care nu erau de competența expertului. Banca a prezentat rapoarte de contraexpertiză și de audit. Prima instanță și Curtea de Apel (inclusiv subiectul) au confirmat compensarea, citând concluziile raportului obținut de debitor.

Aprecierea Comisiei

42. În ceea ce privește criteriile de integritate etică prevăzute la articolul 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023, Curtea Constituțională a clarificat că termenul „a încălcat grav” stabilește un prag ridicat pentru constatarea încălcării regulilor de etică și conduită profesională aplicabile judecătorilor și procurorilor (Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 16 ianuarie 2025, § 185). De asemenea, Curtea a menționat că Comisia nu are competență să se pronunțe asupra legalității hotărârilor emise de judecători.
43. Având în vedere dovezile prezentate de petiționari sau altfel obținute de Comisie, Comisia conchide că îngrijorările cu privire la comportamentul subiectului în această cauză reflectă cel mult o eroare profesională sau probleme de competență, decât o încălcare gravă a normelor de etică, prevăzute la articolul 11 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 252/2023 (a se vedea practica anterioară a Comisiei, de exemplu *Anton*, Raportul din 8 aprilie 2025, §§ 50-52).

VI. Concluzia

44. Pe baza informațiilor obținute și a celor prezentate de subiect, Comisia propune ca subiectul să promoveze evaluarea externă efectuată în conformitate cu criteriile stabilite la articolul 11 din Legea nr. 252/2023.

VII. Acțiuni ulterioare și publicarea

45. Potrivit articolului 40 punctul (4) din Regulament, prezentul raport va fi expediat subiectului și Consiliului Superior al Magistraturii prin poștă electronică, iar în aceeași zi Comisia va publica pe pagina sa web oficială informația despre rezultatul evaluării.
46. În termen de cel mult trei zile de la aprobare, raportul semnat electronic va fi imprimat și va fi prezentat Consiliului Superior al Magistraturii, împreună cu un exemplar în format electronic al dosarului de evaluare cu toate materialele de evaluare colectate de Comisie.
47. Raportul va fi publicat pe site-ul oficial al Comisiei, cu măsurile de precauție corespunzătoare pentru protecția vieții private a subiectului și a altor persoane, în termen de trei zile de la expirarea perioadei de contestație împotriva hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii sau după ce Curtea Supremă de Justiție emite decizia prin care respinge contestația sau constată promovarea sau nepromovarea evaluării.
48. Raportul de evaluare a fost aprobat prin votul unanim al membrilor Completului la 12 iunie 2025 și semnat în conformitate cu articolul 33 punctul (2) și articolul 40 punctul (5) din Regulament.
49. Raportul de evaluare a fost elaborat în limba engleză și în limba română.

Scott Bales

Președintele Comisiei

Președintele Completului B